

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne.

Stano narjato K. 10

1/2 leta . . . „ 5—

1/4 „ . . . „ 2.50

Posamične številke stanje 8—vin.

Na naročila brez doposlano navočajno se ne oziiramo.

SOČA

Telefon št. 88.

Vse za narod, svobodo in napredek! — Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Deželni zbor — odgoden.

Včeraj dopoldne je bil odgoden naš deželni zbor. Napovedovala se je po sobotni seji še ena seja za ponedeljek, potem za torek, potem za sredo, ali do seje ni prišlo, marveč je bil deželni zbor včeraj dopoldne odgoden.

V našem deželnem zboru je položaj jako težek. Potrebne večine za redno funkcioniranje deželnega zbora ni in kakor vse kaže, je tudi ne bo tako kmalu ali pa nikoli v sedanji sestavi deželnega zbora. Doslej poznamo samo jedno, to je italijansko večino. Italijanskih poslancev je 15, slovenskih 14. Glavar glasuje. To je večina, ki preglašuje lahko vsako slovensko reč in jo je že preglasovala.

Govorilo se je o delovni večini: Slovenskega kluba (11 poslancev) in poslancev italijanske ljudske stranke (9 poslancev), ali take večine ni. Na slovenski strani sta dva kluba: Slovenski in novostrujarski. V kaki splošno slovenski reči glasujejo skupaj, drugače hodijo svojo pot novostrujarji in Slovenski klub. Videli smo skupno glasovanje Slovenskega kluba in italijanskih liberalcev, videli Italijane in novostrujarje skupaj: sploh se odigrava glasovanje le po slučajih, doiočenega, pričakovane glasovanja kake stalne večine ni. Ob takih razmerah je deželno-zborsko delovanje skrajno težko, da pa gre deželni voz naprej, je v glavnem zasluga taktne in previdne postopanja Slovenskega kluba. Deželni zbor je v baš minolem zasedanju pridno deloval, dasi ni bilo obilo sej. Odseki so imeli polne roke dela in delalo se je vestno vsak dan. V prvih sejah je šlo vse tako lepo gladko, kakor da bi vladalo največje sporazumljivost med strankami, nepoznavalec razmer bi vskliknil: to pa je uzoren deželni zbor, ta dela res samo v korist dežele! Ali pod pepelom je vedno tlela žrjavica in v odsekih so bili boji, včasih so se pojavili tudi v zbornici, zlasti pri učiteljskem vprašanju in pri kolonskem zakonu. Blizal se je čas, ko je bilo treba misliti na odgodenje deželnega zbora; torej je bilo treba rešiti tudi še proračun poleg drugih številnih važnih reči. Ali po sobotni dolgi seji ni prišlo do nobene seje več. Finančni odsek je deloval in premostril proračun, ali ni prišlo do nobenega zaključka; deželni zbor je bil odgoden.

Italijani zvrčajo krivdo, da ni bilo še ene seje, na Slovenski klub, ali ta ni nič kriv, krivda je na strani Italijanov, ki hočejo imeti vse zase in privoščijo Slovencem malo ali nič. Glavne ovire proti zadnji seji pa je stavil klub italijanskih ljudskih poslancev, ki je hotel 10% povisek na deželne doklade na direktne davke in 4 K na hl piva, dalje je hotel, da se Slovenski klub odreče za sedaj svoti 340.000 K, votirani za slovenski del dežele in se ta svota postavi v prihodnji proračun, oni pa bi še za sedaj odrekli »kompenzaciji« 600.000 K posojila za železnico Gorica-Červinjan in Ronki-Pancan pa 50.000 K. (Italijani hočejo imeti ta denar izplačan, da ga potem naložijo na obresti) in končno so zahtevali tudi potrditev svojih poslancev iz večpostevta. Kakšne so te zahteve, ni treba posebej pribijati! Umevno, da Slovenski klub ne da iz rok že dovoljenih podpor, in med temi je 68.000 K podpor v proračunu že od prej, in umevno, da ne bo kar tako izpolnjeval Italijanom razne želje, po katerih izpolnjenju bi se oni igrali s Slovenskim klu-

bom kakor mačka z mišjo! Pred vsem pa moramo povedati, da se je Slovenski klub postavil na stališče, da ne dovoli nobenih novih davkov razven povišanja davščine na pivo, da hoče spremembo sistema davčnega obremenjenja, da hoče imeti pred seboj jasno določilo, kako se dohodki porabijo. In kakšna je ta naša deželna avtonomija, ki ne obsega ne šolstva ne cest! Naša stranka hoče korenite spremembe v deželnem gospodarstvu!

Deželni proračun izkazuje en milijon in pol potrebščin, da se pokrijejo postavke proračuna. Izmed številik navajamo 104.000 K za 1914. za regulacijo Soče in pritokov; investicijskih stroškov bi bilo 886.000 K, rednega deficita bi bilo 549.000 K, izrednega 117.000 K; preodkazi države so uračunjeni s 350.000 K; nepokritega bi ostalo 186.000 K. — Finančni odsek je predlagal povišanje deželne davščine na pivo s 4 K na 12 K. («L'Eco» dostavlja k temu davku, da finančno ministerstvo je že opetovano objavilo, da ne dovoljuje nobenega poviška več na davek na pivo!) O proračunu bomo še govorili. Glasilo italijanske ljudske stranke pravi k proračunu, da je ostalo le jedno: to je štedenje in po tej poti naj se uravna proračun...

H koncu moremo konstatirati, da je naš Slovenski klub uspešno branil koristi svojih volilcev in vsega slovenskega ljudstva na Goriškem. Na shodih in sestankih, ki jih prireja Slovensko politično društvo, se bo še marsikaj povedalo in pojasnilo. Za danes zaključujemo z vsklikom: Slovensko ljudstvo na Goriškem, zaupaj našim poslancem, ker dobro zastopajo tvoje koristi ob težavah v deželnem zboru in odboru, kakoršnih morda še ni bilo, odkar obstoji deželna avtonomija!

Nujni predlog

poslanca Franca Dominkota in tovarišev radi poboljšanja učiteljskih plač.

Visoka zbornica!

Vedno rastoča draginja je prisilila vse stanove, ki oskrbujejo kako javno službo, da so odločno zahtevali povišanja svojih prejemkov.

Vlada sama in tudi državni zbor nista ostala gluha napram tem opravičenim zahtevam, marveč sta ukrenila vse potrebno, da zboljšata razmere svojim uradnikom in državnim uslužbencem kakor tudi služabnikom.

Žalibog, da se ni ob ureditvi teh razmer upoštevalo tudi velevažnega in potrebnega faktorja naše javne ljudske izobrazbe t. j. našega ljudskega učiteljstva, ki še dandanes zdihuje v prav srednjeveških odnošajih.

Naš ljudski učitelj kakor tudi organizacija ljudskih šol sta zaostala največ vsled pomanjkanja denarnih sredstev za par desetletji. Ob tako nizki plači, kakor jo dandanes uživajo učitelji naših ljudskih šol, ni mogoče preživljati dostojno ne sebe ne svoje družine, še manj pa jim je dana možnost, posvetiti se z vso vnemo ljudski vzgoji in svoji lastni izobrazbi.

Mnogokrat je učiteljstvo v svojih peticijah in resolucijah kompetentnim oblastvam dokazovalo ta svoj žalosten položaj, toda storilo se ni dosedaj za isto ničesar ali pa malo.

Sedaj pa, ko postajajo razmere naše-ga učiteljstva povsem neznesne vsled ra-

stoče draginje in neobhodnih potrebščin, obrnilo se je isto zopet na visoko zbornico z nujnim predlogom, da se mu urede plače in prejemki v smislu in meri kakor jih prejema državno uradništvo zadnjih štirih činovnih razredov.

Predno se bo moglo to vprašanje definitivno rešiti, preminulo bo dokaj časa in ozirom da so šolski okrajji naše Furlanije vže povišali svojemu učiteljstvu plačo z draginjsko doklado od 25% dosedanjih plač, dočim učiteljstvo slovenskega dela dežele še vedno trpi pravo lakoto in da okrajni šolski zažogi ne morejo sprejeti nikakih višjih bremen, usojamo si podpisani staviti Visoki zbornici sledeči nujni predlog:

Visoka zbornica skleni: Poziva se deželni odbor, da čim preje predloži zakonski načrt glede ureditve plač ljudskih in meščanskih učiteljev; do definitivne vreditve se pa dovoljuje 25% draginjska doklada učiteljstvu ljudskih in meščanskih šol od temeljne plače iz deželnih sredstev.

Gorica dne 20. februvarja 1914.

Italijansko divjaštvo na trgovski šoli „Revoltella“ v Trstu.

Ni kmalu naroda, ki bi se toliko poučeval s svojo kulturo, kakor avstrijski Italijani. Kadar govore o svoji vseučilišni zahtevi, tedaj zgine vse kulturno delo drugih narodov in na vsem svetu se blesti samo ena kultura, laška kultura. Tako je, kadar govore, vse drugačno lice pa dobi tista hvalisana kultura, kadar dela za vseučilišče njihova nadebudna mladina — akademično dijaštvo. Takrat dokazuje nujno potrebo lastnega vseučilišča nož, revolver, palica in psotka. Tak dokaz so si privoščili zopet laški akademiki v torek, 3. t. m. v Trstu na trgovski visoki šoli »Revoltella«.

V dvorani prvega letnika je stala grupa Hrvatov, ki so se medsebojno pogovarjali v hrvaškem jeziku. Nakrat jih obkoli tolpa laških dijakov, ki glasno protestira, da bi ti govorili po »ščavao«. Ker niso s svojim psovanjem ustrahovali Hrvatov, so jih hoteli vreči iz dvorane. Ali takrat je še bila laška tolpa mala, počakati so morali, da se jih je dovolj nateplo, da so se upali navallati na pet Hrvatov. Končno se jim je le posrečilo iztisniti Hrvate iz dvorane. Ostali jugoslovanski dijaki so šele pozno izvedeli za pobalinski napad, ko so hoteli priskočiti svojim tovarišem na pomoč, je že iztisnila premoč petorico iz dvorane. Ker ni bilo v zavodu ravnatelja, so razložili jugoslovanski dijaki vso zadevo profesorjem, ki so garantirali, da ne bodo v dvorani nadlegovani. Ali za tisto garancijo je bilo laškimi dijakom presneto malo. Komaj so zagledali prve jugoslovanske dijake, je zagnala tolpa huronski krik »Ven ščavi!« »Forra i ščavi!« Ker niso hoteli jugoslovanski dijaki s koli in pestmi dokazovati Italijanom njih nesramno početje so odšli iz zavoda in oddali ravnatelju spomenico o dogodku. Vsled te spomenice so potem dogovorili delegati obeh skupin, da se do tega časa ne sporoči ničesar v javnost. Laški dijaki pa, počivajoči na lavorikah pouličnega ravnanja, so pljunili na možatost in priobčili v »Piccolu« lažnjiv in denunciatoričen članek, kjer so se povzpeli do nesramnega očitka, da so jugoslovanski dijaki veležidajali.

Jugoslovanski dijaki so storili nato vse potrebne korake, da se preprečijo v bodoče taki barabski dogodki. Uspeh laškega »nastopa« je, da so predavanja ustavljena do ponedeljka.

S pretepanjem, psovanjem, nezvestobo, denunciacijo agitira laško dijaštvo za svoje vseučilišče. Pa ne samo to, ravno v Trstu morajo pokazati vse svoje barabske manire, ravno v Trstu, kjer hočejo imeti vseučilišče, mora imeti med njimi sodrga moč. Jasno morajo pokazati vlad in jo opozoriti, kake razmere zavladajo, če ustanovi v Trstu laško vseučilišče. — Upamo, da razume vlada ta migljaj s kolom in da bo še dolgo kričalo laško dijaštvo: V Trstu ali nikjer mora biti naša alma mater. Pa se morajo že odreči Trstu, če hočejo imeti svoje vseučilišče in si ga naj raje postavijo v kraju, kjer se sami med seboj, kjer njih pobalinstvo ne moči drugih. V Trstu in v Primorju pa so take stvari nemogoče.

Občinske volitve v Gorici.

Občinske volitve so kakor znano razpisane in v smislu § 37. statuta za mesto Gorica so imeniki volilcev razpoloženi na tukajšnjem c. kr. okr. glavarstvu do 11. marcija 1914, vsaki dan od 9—12. ure dopoldne in od 3—6. ure popoldne (ob nedeljah od 9—12. ure dopoldne). — Morebitne reklamacije je vlagati na c. kr. okrajnem glavarstvu (II. nadstropje soba št. 1) v neprestopni dobi osmih dni in sicer od 4. do uštetega 11. marcija 1914.

Imenik volilcev pa je na razpolago za vpogled tudi v pisarni Narodnega odbora v ulici sv. Ivana št. 7., vsak dan v delavnih urah od 4—6. popoldne, ob nedeljah od 10—12. dopoldne. Narodni odbor daje tudi vsa pojasnila glede reklamacij.

Volilci! Storite svojo narodno dolžnost v polni meri!

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Za danes je sklican državni zbor. Vzdržujejo se vesti, da bo parlament razpuščen, ker so sklenile češke stranke, da nastopijo z ostrejšo obstrukcijo.

Princ Wied se je odpeljal včeraj ob eni popoldne iz Draždan v Trst. Moral bi priti že včeraj v Trst, pa menda vladni krogi nalašč napačno napovedujejo njegov prihod, ker se pač boje, da mu ne bi zaklical kak »gorec« avstrijski davkoplačevalec mesto, živijo Albanija, da naj vzame njega in Albanijo vrag! Tako smo ga včeraj zaman čakali, dasiravno smo že vsi znali kričati: Rrofftt shqypanio! — No mu pa zakličemo takrat, ko se vrne v grad Neuwied, ko se bodo poslavljali od njega Albanci s podkovanimi podplati.

Princ Wied je dospel danes dopoldne ob 9. uri v Trst. Sprejeli so ga slúvesno s strelji iz topov, ki nas stanejo lepe denarje!

Korupcija na Češkem. — Na očiitek narodno-socialnega lista »Česke Slovo«, da so bili mladočehni podkupljeni od vlade, reagira vodilno glasilo mladočehov s protiočitki, ki so zelo težki. Priobčili so korespondenco umrlega glavnega urednika »Narodnih listov« Anyža, iz katere izhaja, da je sedanji načelnik državnozborskega narodno-socialnega kluba dr. Švihla — navaden policijski špicel, ki je dobival od vlade 9600 K letne plače. Razkritja so narabila velikanski utis.

Marmaroški proces. — Sodnijski škandal brez primere se je pripetil na Ogrskem. Ker so izstopali Rusinski kmetje iz katoliške cerkve vsled njenega madžarstva, so skušali katoliški duhovniki z raznimi sredstvi doseči, da postanejo zopet katoliški. S pomočjo orožnikov in sodnije, so bili obsojeni pravoslavni kmetje na tisoče in tisoče kron globe, ker so ostali pošteni in premožni kmetje so postali beraci. Duhovščina se je namreč bala za svoje dohodke in zato je nastopala proti kmetom na način, kakor ne bi nikdar delal srednjeveški valpet. Pa ker vsa krivična in nasilna sredstva niso omajala vere kmetov, so ovadili vse za veleizdajalce in tako se je moralo zagovarjati pred marmaroškim sodiščem 58 kmetov radi veleizdaje. Kaj so zagrešili? — Rusini se sami imenujejo Rusjane in tako so govorili ti kmeti o ruski zemlji, ne pa o rutenski, kakor zahteva vladni jezik, in ker imenujejo tudi našega cesarja carja, so postali mahoma izdajalci. Ker ovaduh so rekli, da molijo za carja in da sanjajo o ruski zemlji in tako so bili obsojeni državljanji, ki so molili za vladarja monarhije. — To je kratka predzgodovina procesa, ki se je vršil tako, kakor je to le mogoče na Ogrskem. Nastopile so priče, vse plačane od slabe duhovščine in ogrske vlade, sodniki so postopali pristransko in krivično, ubogi kmetje so pa morali sedeti mesece in mesece v preiskovalnem zaporu, da so gnili poljski pridejki. Končno je pa bil le proces končan in njegov izid ni nikogar presenetil, 32 kmetov je bilo oloženih v 6 mesečno do 4 leta in pol trajajočo ječo, 23 jih je pa bilo oproščenih. Na Ogrskem torej ne sme človek, kljub zakonom si prosto voliti vere, sicer pa tudi v Avstriji ni dosti bolje.

Domače vesti.

»Veda«. — Naznanjamo, da izide »Veda« ta mesec. To bo dvojna številka, obsegajoča 12 pol.

Izlet na Banjšice priredi goriška podružnica »Slov. plan. društva« v nedeljo dne 8. marca 1914. Odhod iz Gorice (z Goriškega) ob 8'30 dop. na Sv. Goro, tukaj prvi oddih, potem na Bate in na Vrh nad Kanalom, tukaj drugi oddih, potem odhod na Kanal in z vlakom v Gorico.

Roditeljski večer priredi goriška podružnica društva slovenskih profesorjev v Gorici v soboto dne 7. marca 1914 ob 6¹/₄ uri zvečer v sobi prvega tečaja na c. kr. ženskem učiteljskem v prvem nadstr. Predaval bo g. prof. dr. Karl Ozvald »o otrokovi inteligentnosti in socialnem položaju starišev«. Predavanju sledi razgovor o predmetu.

Povabljeni so stariši ali njih namestniki ter sploh vsi tisti, ki se kaj zanimajo za razvoj naše šolske mladine. Roditeljski večeri jim nudijo priliko, da pridejo v ožji stik s šolo in z odgojitelji mladine v šoli.

Premeščen je iz Gorice na Volosko davčni asistent g. R. Sedevčič (ne praktikant, kakor je bilo zadnjič pomotoma navedeno).

Razpisara je služba cestarja v Nabrežini. — Služba je pridržana podčastnikom v smislu § 4. postave z dne 19. aprila 1872. drž. zak. št. 60. Mesečna plača 60 K in 100 K kot letni ekvivalent za službeno stanovanje s pravico do oskrbe po dovršenem 60 letu ali v slučaju nesposobnosti, pridobljene vsled poškodbe v službi po 10 letnem oziroma 5 letnem službovanju. V namestništvem razpisu te službe se zahteva znanje italijanskega in slovenskega jezika in oziralo se bo posebno na tiste prošilce, ki so vsaj nekoliko večji nemškega jezika! — Torej pravzaprav tri jezike mora znati, kdor hoče biti cestar v Nabrežini! Koliko uradnikov je v naših deželah na visokih mestih, ki pa ne znajo treh jezikov, čisto niči deželni, najraje ne slovenskega ali hrvaškega!

Vojaški pretepi. — Notico o vojaških pretepih v nedeljo, priobčeno v torek, popravljamo v toliko, da pretep se ni vršil v Črničevi gostilni na Pokopališčni ulici, pač pa v neki bližnji.

Potrebna reč za napravo dobre kave je kavna primes ali cikorija. Dobra kavna primes kavi izboljša okus, vonj in barvo — slaba seveda jo popolnoma pokvari. Zato so gospodinjje pri izbiri kavnih primesi posebno pazljive in kupujejo le najboljše, to je Kolinsko kavno primes, ki se je vsem zaradi izvrstne kakovosti najbolj

priljubila, pa je obenem tudi pristno domače blago, in zato tem bolj vredna priporočila. Kupujte samo izvrstno in pristno domačo Kolinsko kavno primes!

Opozorjamo, da je prevzel gostilno in hlev pri Marziniju v Gorici gostilničar Fran Lipic iz Št. Ferjana. Več v oglasu.

Domača politika.

Deželni zbor je odgoden, kakor poročamo na uvodnem mestu. Sklican bo zopet, kakor hitro bo dana prilika za to po odgodenju ali razpustu poslanske zbornice na Dunaju, da reši proračun za 1914.

Nemška demonstracija v Gorici. — Umril je v Pokopališki ulici strojevodja Šebesta, star 36 let. Na stroju je bruhnil kri, domu so ga prenesli in umrl je. Pokojni je bil miren, dober človek, ki je stal daleč proč od narodnostnih bojov. Upijali so ga bili za podpornega člana razupitega nemškega Gesangvereina. In to priliko so porabili Nemci za — demonstracijo. Kar jih je moglo, jih je šlo za pogrebom in nosili so vence, nosili pa tudi razvito zastavo »Gesangvereina«. Nosil je sam Dörnouschegg, ponosno na rami, na glavi je imel klobuk s širokim perom. Pokopališčna ulica spada pod Placuto, torej gre pogreb po ulici Orzoni in tam nazaj; da more pa iti po mestu, to je po Gosposki ulici čez Koren, treba plačati takso 20 K. In plačali so takso in ponosno demonstrirali po Gosposki ulici. Vsi so gledali v napis »Soča« v Gosposki ulici, češ, mi smo mi, mi Nemci, mi »Herrenvolk«. — Sokolska zastava ne sme po mestu, častiljiva zastava Slov. bralnega in podpornega društva tudi ne — sme pa zastava izzivalnih tujcev Nemcev!! Ne pišemo danes nikakega komentara, prihajemo le, da se nam tako godi v letu 1914. pod okr. glavarjem A. Rebekom in višjim policijskim komisarjem Nemcem dr. Casapiccolo!

Poslanec Fon in državni preodkazi deželam. — V deželnem zboru se je ponašal Fon gledé državnih preodkazov deželam, da je bil on v finančnem odseku poslanske zbornice na Dunaju pa se tam ni nikdar govorilo in tudi nameravalo se ni dati denarja deželam v svrhu zboljšanja učiteljskih plač. Ta je lepa in kratka! Poslanec Fon ne ve nič o nameri vlade pri saniranju deželnih financ; on ne ve nič, da je vlada raznim učiteljskim deputacijam vselej odločno izjavila, da iz preodkazov deželam se imajo regulirati učiteljske plače. Vsi drugi vedo to, v javnosti le bilo to stokrat povedano, tudi v klerikalnih listih, ali Fon o tem ne ve nič, ker noče vedeti. Česar noče videti, ne vidi, česar noče slišati, ne sliši, česar noče vedeti, ne ve. Pri teh raznih spremembah, ki so se že izvršile pri Fonu, nič čudnega!

Ob tej priliki v deželnem zboru je kazal novostrujar Fon svojo veliko ljubezen do učiteljstva. Učiteljstvu nič! ta klic je zvenel iz Fonovih besed. Fon je rekel celo, da vprašanje ureditve učiteljskih plač še ni godno. Kdaj pa bo godno? Fon: »Kaj to mene briga? Samo da je za me vse godno in ugodno!«

»Liberalci proti kolonom«. — Tako kričijo novostrujarji. S to lažjo operirajo zdaj. Slovenski klub je hotel, da bodi zakon točen, da se besedilo, slovensko in laško, ujema, in sploh, da se napravi nekaj kolikor mogoče popolnega. V odsekih so člani Slovenskega kluba pridno sodelovali pri pretresovanju vladne predloge o kolonski pogodbi, in zbornici so povedali, da hočejo imeti točen zakon. Le tak bo dobrodošel kolonom in veleposestnikom. Skrupucalo pa more škodovati jednim in drugim. Laški liberalci so bili v soboto dopoldne tudi za to, da se pretresa še dalje v odseku zakonski načrt in se ga potem spravi v zbornico, (in Pettarin je dolžil Fona, da je on kriv, če je nesoglasje v besedilu slovenskem in laškem), popoldne pa so umaknili svoj predlog in bili za prehod v podrobno razpravo (za kako ceno od strani laške ljudske stranke?), ki se je potem tudi izvršila in je bil zakon sprejet. Podrobna razprava se je vlekla na dolgo in ta razprava je jasno kazala, da bi bilo potreba še dosti dela v odseku, predno bi se dalo izdelati točen zakonski načrt.

Tako pa je moral deželni glavar izjaviti, da je sprejeti zakon nepopoln in da ga bo treba spopolnjevati s številnimi novelami. Lep zakon tak, h kateremu bo treba novel še za en zakon! — Naši poslanci niso bili proti zakonskemu načrtu kolonske pogodbe, niso nastopili proti kolonom, marveč so bili za to, da se napravi točen, jasen zakon. Predno se kak zakon sklene, je tudi potreba, da se načrt premotri in predela vsestransko; to je predpogoj za dober zakon. Seveda se potem vedno lahko pripeti, zlasti pri kompliciranih razmerah kakor so kolonske, da treba zakon popolniti s kako novelo! Ali napovedovati kar naprej novele in novele in reči, da je zakon nepopoln, to priča, da je šlo klerikalcem na obeh straneh le za to: da se nekaj napravi, kakor se napravi, to je stranska reč! Strankarski moment je zmagal nad potrebo točne presoje načrta h kolonskemu zakonu!

Ali zakon je sprejet. Četudi ni tako točno izdelan, kakor smo želeli, vendar vidimo v njem velik korak k zboljšanju kolonskih razmer. Ubogi koloni so težko čakali, da se stori kaj njim v prilogo.

Poslanec Fon in kolonski zakon. — Pričakovalo se je, da poslanec Fon se zavzame z vso unemo za kolonski zakon; ali tega ni bilo, marveč je prepustil vse Italijanu Bugattu, ki je bil določen za poročevalca poleg Fona. Bugatto bi bil italijanski, Fon slovenski poročevalac, ali poročevalac je bil le Bugatto in Fon je pripravil, da je imel dosti časa, tak slovenski prevod, da se je morala temu velikemu prijatelju kolonov v javni seji očitati nemarnost, zanikernost! Prvotni načrt se je tikal v glavnem furlanskih kolonskih razmer in se ni oziral v potrebni meri tudi na slovenske. Šele poslanca Rutar in dr. Podgornik sta se zavzela za slovenske kolone. Fon je počival. Koloni naj se mu lepo zahvalijo za to.

Iz komenskega okraja.

Gabrovica. — Naši novostrujarji, katera lahko na prste seštelemo, so ali zelo nevedni ali pa hudobni ljudje. Oni še vedno trdijo, da bo moral plačevati kmet 8 K davka od vsakega hl ki ga bode pridelal. Ali jih je tako naučil g. Fon na shodu v Komnu? Umazati hočejo našega vrlega poslanca g. Dominka, pa se jim ne bo posrečilo, naj bodo le brez skrbi.

Naš g. vikar krščuje otroke z imeni, katera on hoče in se ne ozira na željo starišev. To se je zgodilo zadnji nedeljo. Toliko pravice imajo pa vendar stariši, da smejo sami izbirati svojim otrokom krstna imena. Ali ne g. vikar?!

Gospodarske vesti.

Državni davki iz leta 1913. v Goriško-Gradiščanski. — Dali so: zemljiški davek 578.795 K, hišnorazredni 162.402 K, najemniški 899.037, od prostih stavb, 49.036, obrtniški 132.161 K, od obrtne, podvržene javnemu računu, 193.761 K. Na te davke je deželni doklad 20, oziroma 30%. — Krošnjarska pridobnina je dala 2582 K, dohodarina 25.313 K, dohodarina od višjih prejemkov 5207 K.

Davek na pivo je dal 228.87076 K, užitnina 529.84722 K, osebna dohodnina 308.623 K.

Sokolski vestnik.

Občni zbor Goriške Sokolske Župe se je vršil dne 15. februarja t. l. v Gorici ob mnogobrojni udeležbi ter je bil na tem sestavljen sledeči odbor: Starosta Dr. Fran Irgolič, Gorica; I. podstarosta Josip Čibej, Solkan; II. podstarosta Josip Kerševan, Gradišče; načelnik Br. Saunig, Gorica; tajnik Avgust Kozman, Gorica; blagajnik Josip Komjanc, Gorica; nadzornik Anton Faganeli, Podgora; predsednik izobraž. odseka Dr. Stefančič, Gorica.

Ob jednem naznanjamo, da se bo vršil župni zlet 5. julija t. l. v Štandrežu pri Gorici, kar naj izvolijo vpoštevati društva pri določitvi svojih prireditev. — Na zdar! Predsedstvo G. S. Z.

Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Idrijska dolina« uljudno vabi člane k rednemu občnemu zboru ki se bode vršil v nedeljo dne 8. t.

m. v društvenem prostoru. Na dnevnem redu bode: 1. Poročilo blagajnika; 2. Poročilo tajnika; 3. Volitev odbora in 4. Razni predlogi. K obilni udeležbi vabi odbor.

Razne vesti.

Manifestacija jugoslovanske misli v Zagrebu. — Povodom stoletnice velikega srbskega pesnika Petra Petroviča Njeguša je priredilo srbsko akademsko društvo »Njeguš« v Zagrebu sijajno akademijo. V natlačeno polni dvorani so govorili zastopniki Hrvatov, Srbov in Slovencev o velikem pesniku in proslavljali skupnost vseh Jugoslovancev. Akademijo je zaključila himna »Slovenec, Srb, Hrvat«, ki so jo zapela vsa pevka društva. Akademija je bila kulturna slavnost prve vrste in mogočna manifestacija jugoslovanstva. Za Slovence je govoril vseučilišni docent dr. Plešič.

Sv. Birokracij. — V Pragi živi trgovec, ki ima mnogo kupčijskih zvez s španskimi trgovci. Ker pa ne živi v Pragi noben sodnijski izvedenec za španščino, je moral dotični trgovec vedno pisariti na Dunaj, če je hotel dobiti oblastveno veljavni prevod. Ker se mu je pa zdelo to prezamudno, se je obrnil na nekega profesorja na univerzi, ki ga imenujmo Novati, s prošnjo, da mu on prevede besedilo. Profesor Novati mu je radevolje ustregel. Ali na sodnji so mu vrnil prevod s pripombo, da ga je napravil sicer profesor za romanščino, ne pa sodnijski izvedenec, da torej prevod ne zadostuje. Tako je moral pisariti ubogi trgovec zopet na Dunaj in pri neki priliki se je tudi pritožil nasproti svojemu izvedencu, kake nerodnosti mu povroča pisarenje na Dunaj in s tem zvezana zamuda časa, ko bi mu profesor Novati lahko povsem ustregel. Kako pa se je začudil trgovec, ko mu sporoči njegov izvedenec, da je postal on sodni izvedenec na podlagi izpričevala, ki mu ga je naredil isti profesor Novati, čegar prevod je oblast zavrnila. Res, čudna so pota birokratične pameti!

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabrček (odgov. J. Fabčić).
Zelaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorec«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računna za vsako besedo 3 vin. Najprejpravnejše inasertiranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih ne delati (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker njihov ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Kuolim iz druge roke 1 filter za vino in 1 pumpo. Oboje boljšega sistema in le dobro ohranjeno. Naslov pové upravništvo. 39-2

Odda se v najem meblirana soba, Corso Verdi 21, II. nadstropje, nasproti ljudskemu vrtu. 18-1

Krčmarja, spretnega za gostilno v zgornji tržaški okolici, ob veliki cesti, se išče. Naslov pové inseratni odd. »Soča«.

Naznanilo.

Slav. občinstvu iz mesta in z dežele uljudno naznanjam, da sem prevzel staro znano

restavracija „pri Marziniju“

v Gorici, nasproti centr. sementišču.

Postregel bom ob vsakem času z raznimi, mrzlimi in gorkimi jedili, z različnimi vini kakor: domače brisko vino, teran, furlansko črno in prvovrstnim pivom.

Na razpologo so udobna prenočišča in hlevi za živino.

Za obilen obisk se toplo priporoča

Franc Lipic,
restavrater.

Proda ali se odda v najem
dobro vpeljana krčma

z vso opravo in koncesijo,

v Gorici,

o bližini državnega kolodvora.

Naslov pové naše upravništvo.